

[Auken.]

Jeg synes ikke, man skal skjule disse ting, de hører med. Mange mennesker tror, at man blot ved at nedsætte arbejdstiden løser problemerne; ja, det gør man kun rent teknisk, hvis ikke der gives fuld lønkompensation for det. Skal der gives fuld lønkompensation for det, vil det ikke have de virkninger, som man forestiller sig det skal have. Det er klart, at det må indiciere, at det vil tage ganske lang tid at trænge igennem også med dette aspekt, men det må ikke overses.

Der er også et særligt problem med den såkaldte sabbatorning, som umiddelbart er et spørgsmål, der må overvejes meget nøje, og det er, at denne sabbatorning jo kun fungerer, hvis den er selvfinansierende. Problemet er, om den skal være frivillig, om den skal være obligatorisk, hvad den skal bruges til, hvad der er meningen med den. Et af problemerne er, at hvis den skal være selvfinansierende, skal det, man skal have udbetalt undervejs, jo svare til arbejdsløshedsunderstøttelsen, og dér er problemet, at de mennesker, som har mulighed for at udnytte en sabbatorning tilfredsstillende og vil have interesse for den, vil have svært ved at kunne klare sig på dette økonomiske grundlag, hvorimod andre grupper måske helt vil afvise en sådan generelt indført sabbatorning. Men det er indlysende, at dette spørgsmål sammen med andre ideer må indgå i vores overvejelser som et led, måske et underordnet led, men trods alt et vigtigt led i en samlet strategi til at sikre beskæftigelsen.

Så vil jeg gerne slutte med at sige, at jeg synes, der er en fuldstændig meningsløs diskussion, som vi godt kunne bruge denne debat som anledning til at standse, i arbejdsløshedsdebatten. Det er den, der på næsten religiøs måde føres mellem dem, som mener, at problemerne kun klares ved at øge produktionen, og dem, der mener, at vi ikke har mulighed for at øge produktionen og derfor kun skal fordele det eksisterende arbejde.

Jeg vil vove at påstå, at vores arbejdsløshedsproblem i de kommende 10 år bliver så alvorligt, at ingen mulighed hverken for øget produktion eller for en mere hensigtsmæssig fordeling af beskæftigelsen skal lades uudsøgt, hvis vi overhovedet skal have en mulighed for at nå frem til den situation, som jeg tror alle uanset politisk overbevisning ønsker vi skal nå frem til, nemlig at alle, der ønsker at få arbejde, også kan få det.

Lawaetz (FP):

Jeg var lidt ked af det i formiddags, da hr. Auken brugte udtrykket tidsspilde om arbejdet her. Det kan jeg ikke gå med til, for enhver kan jo komme til at sige noget fornuftigt indimellem. Efter 34 timers forhandlinger herinde om mæglingsforslaget fik vi ros af hr. Auken, og det var jeg glad for.

Det er klart, at der er visse ting, vi kan blive enige om, men vel nok flere, som vi ser helt anderledes på. Ét er vi enige om, og det er, at det største af alle problemer i dag er arbejdsløsheden. Det er set med mine øjne et større menneskeligt end økonomisk problem, men for landet er det et stort økonomisk problem. Det er derfor ikke underligt, at faktisk alle partier spekulerer på løsninger af forskellig art, beklageligvis alt for meget ud fra partipolitiske synspunkter fremfor samfundsmæssige.

Der mangler ikke ideer og forslag, de har blot ikke hjulpet. Jeg kan måske også udtale en lille skuffelse over, at hr. Lindinger, der har lovet sine vælgere næsten at afskaffe arbejdsløsheden, endnu ikke har flere konstruktive forslag. For det er egentlig forfærdeligt, at forskellige prognoser, som sidst hr. Auken nævnte det, går ud på, at problemet ikke kan løses i overskuelig fremtid, at vi simpelt hen må lære at leve med en stor arbejdsløshed. Nogle af de dårlige forslag går vel nok ud på netop nu at indføre kortere arbejdstid, førtidspensionering og organiseret deltidsbeskæftigelse, bortset fra at jeg må give statsministeren ret i, at organiseret deltidsbeskæftigelse og bekæmpelse af overflødig overarbejde kan være fornuftigt i det offentlige.

Men ellers er det som så meget andet en teori, for prøv at foreslå, som vi også har været inde på, en nedsættelse af arbejdstiden til f. eks. 36 timer uden lønkompensation. Det ville betyde 10 pct.s nedgang i løn, og det er simpelt hen en umulighed: man ville hurtigt se, hvor solidariteten var henne. Ideer i den retning er kun et udtryk, vi ikke må bruge, nemlig at dele fattigdommen.

Inden man kommer for godt i gang – må jeg også følge det op, der er sagt tidligere – må vi slå fast, at spørgsmål om nedsat arbejdstid og deltid i det store og hele er organisations-spørgsmål, og jeg vil ikke netop nu efter mæglingsforslagets behandling anbefale, at folketinget blander sig mere i arbejdsmarkedets forhold.

Det er en utopi, men dersom vi i stedet for